

**DEPARTAMENT
DE LA PRESIDÈNCIA****LLEI**

7/2012, del 15 de juny, de modificació del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.

EL PRESIDENT
DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que estableix l'article 65 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, promulgo la següent

LLEI*Preàmbul*

La Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, tenia com a primer objectiu refondre, sistematitzar i harmonitzar la legislació d'associacions i fundacions, continguda en la Llei 7/1997, del 18 de juny, d'associacions, i la Llei 5/2001, del 2 de maig, de fundacions. Alhora, però, es va aprofitar l'impuls codificador per a actualitzar alguns aspectes de llur règim jurídic.

El temps transcorregut des de l'entrada en vigor del llibre tercer, quant als nous criteris que va incorporar, és suficient per a constatar un cert excés en la regulació dels requisits per a constituir fundacions, com també un excés d'intervencionisme en la regulació de l'organització i el funcionament d'aquestes entitats, que ha implicat, a vegades, un fre a la creació de noves fundacions.

Les fundacions i les associacions han esdevingut actors econòmics la contribució dels quals resulta primordial per a la resolució dels desequilibris i d'alguns dels reptes que la situació de crisi econòmica suscita. Aquest potencial de creixement ha estat reconegut per diversos òrgans de la Unió Europea. La prova més recent d'aquest reconeixement es troba en la Resolució del Parlament Europeu del 8 de setembre de 2010 que insta la Unió Europea i els estats membres a tenir en compte les empreses d'economia social i la diversitat de formes d'empresa en les futures polítiques d'ocupació. En aquest punt, cal remarcar que diversos estudis han palesat que la producció de béns i serveis és la funció d'intervenció econòmica més característica adoptada per les fundacions i que en depenen de manera decisiva el creixement i la competitivitat de les altres branques d'activitat.

Per aquest motiu, aquesta llei incorpora les mesures de simplificació administrativa que estableix la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, que ha estès l'aplicació d'aquestes mesures de simplificació a què obliga la directiva de serveis a tota l'actuació administrativa. En la mateixa línia de simplificació i foment del sector, les modificacions s'orienten a incentivar la constitució de fundacions reduint la dotació inicial, a incrementar l'autonomia de gestió de les fundacions permetent compatibilitzar la condició de patró i la prestació de serveis a la fundació sota determinades condicions, a flexibilitzar el règim d'autoritzacions per a determinades operacions del patronat substituint l'autorització per la declaració responsable i a possibilitar que una persona que no tingui la condició de patró pugui exercir el càrrec de secretari, entre altres mesures.

El sector fundacional, atesa la seva incidència en la reactivació econòmica del sector serveis, no pot restar al marge del marc legal esmentat, que justifica una reforma de la normativa fundacional orientada a obtenir guanys d'eficiència,

agilitat i autonomia de gestió en les entitats i, consegüentment, una simplificació de procediments administratius, sense renunciar, però, al control i la supervisió necessaris sobre llur activitat.

Article 1

Modificació de l'article 312-3 del Codi civil

Es modifica l'apartat 1 de l'article 312-3 del Codi civil, que resta redactat de la manera següent:

“1. Els òrgans col·legiats estan compostos, com a mínim, per tres membres, designats en l'acte constitutiu o d'acord amb els estatuts, i han de tenir almenys una persona amb el càrrec de president i una altra amb el de secretari. Aquest darrer càrrec pot correspondre a una persona que no tingui la condició de membre de l'òrgan col·legiat. El secretari, en aquest cas, intervé en les reunions amb veu però sense vot, i té el deure d'advertir de la legalitat dels acords que pretengui adoptar l'òrgan.”

Article 2

Modificació de l'article 312-9 del Codi civil

Es modifica la lletra a de l'apartat 3 de l'article 312-9 del Codi civil, que resta redactada de la manera següent:

“a) En cas que es tracti d'una persona física, el del cònjuge, el d'altres persones amb qui hom estigui especialment vinculat per lligams d'afectivitat, el dels seus parents en línia recta i, en línia col·lateral, fins al tercer grau de consanguinitat o afinitat; i el de les persones jurídiques en les quals hom exerceixi funcions d'administració o amb les quals hom constitueixi, directament o per mitjà d'una persona interposada, una unitat de decisió, d'acord amb la legislació mercantil.”

Article 3

Modificació de l'article 315-2 del Codi civil

Es modifica la lletra e de l'article 315-2 del Codi civil, que resta redactada de la manera següent:

“e) Les delegacions de funcions i llur modificació, revocació o substitució. Aquests actes no són inscripcions en el cas de les associacions.”

Article 4

Modificació de l'article 331-2 del Codi civil

Es modifica l'article 331-2 del Codi civil, que resta redactat de la manera següent:

“Article 331-2. *Capacitat per a la constitució*

”1. Poden constituir fundacions les persones físiques i les persones jurídiques, privades i públiques. Les persones jurídiques públiques només ho poden fer conjuntament amb persones privades, d'acord amb llur normativa.

”2. Les persones físiques, per a constituir una fundació, han de tenir capacitat d'obrar plena, si ho fan entre vius, o capacitat per a testar, si ho fan per causa de mort.

”3. Perquè les persones jurídiques puguin constituir una fundació, cal que les normes que les regulen no els ho prohibeixin i que l'acord, en el qual ha de constar la finalitat d'interès general que es pretén assolir, sigui adoptat per un òrgan competent a aquest efecte o amb facultats suficients.

”4. Els fundadors han de tenir la lliure disposició dels béns que aporten a la fundació.”

Article 5

Modificació de l'article 331-5 del Codi civil

Es modifica l'apartat 1 de l'article 331-5 del Codi civil, que resta redactat de la manera següent:

“1. La dotació inicial de la fundació ha de consistir en diners o altres béns fructífers i no pot tenir un valor inferior a 30.000 euros. En tot cas, els béns de la dotació

inicial han d'ésser adequats per a iniciar o dur a terme les activitats fundacionals i han d'estar lliures de càrregues que n'impedeixin o en limitin d'una manera significativa la utilitat per a la fundació.”

Article 6

Modificació de l'article 331-6 del Codi civil

Es modifica l'apartat 5 de l'article 331-6 del Codi civil, que resta redactat de la manera següent:

“5. Si la dotació s'aporta en diners, se n'admet el desemborsament successiu. En aquest cas, el desemborsament inicial ha d'ésser almenys del 25 % i la resta s'ha de fer efectiva en el termini de cinc anys. Si la fundació és constituïda per persones físiques o jurídiques privades, el compromís de desemborsament successiu ha de constar en escriptura pública amb valor de títol executiu, d'acord amb el que estableix la legislació processal civil. Si és constituïda per persones jurídiques públiques, el compromís de les aportacions successives ha de constar de manera expressa en l'acord fundacional aprovat per l'òrgan de govern competent, d'acord amb el que estableix la legislació de finances públiques.”

Article 7

Modificació de l'article 331-8 del Codi civil

Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 331-8 del Codi civil, que resten redactats de la manera següent:

“2. No obstant el que estableix l'apartat 1, es poden constituir fundacions amb una dotació de quantia no inferior a 15.000 euros per un termini màxim de cinc anys, d'acord amb les regles següents:

”a) La carta fundacional ha de contenir un programa d'actuació que comprengui tot el període de funcionament de la fundació, en el qual s'han d'indicar els recursos financers que els fundadors es comprometen a aportar cada exercici per al compliment de la finalitat fundacional. Les aportacions compromeses han de quedar suficientment garantides.

”b) Els estatuts han d'establir el període de durada de la fundació, que comença a comptar a partir de la data d'inscripció en el Registre de Fundacions.

”c) La fundació no pot dur a terme directament explotacions econòmiques com a activitat de caràcter principal.

”3. Les fundacions poden modificar els estatuts per a prorrogar llur durada fins a un període màxim equivalent a la meitat del termini inicial previst en el moment de constituir-se, o per a fer-la indefinida. En el cas de les fundacions a què fa referència l'apartat 2, per a passar a tenir durada indefinida han d'incrementar la dotació fins a arribar a la quantitat que estableix l'article 331-5.1 i han de presentar el projecte de viabilitat econòmica a què fa referència l'article 331-7.2.”

Article 8

Modificació de l'article 332-1 del Codi civil

1. Es modifica la lletra *h* de l'apartat 3 de l'article 332-1 del Codi civil, que resta redactada de la manera següent:

“h) Els que requereixen l'autorització o aprovació del protectorat o l'adopció i formalització d'una declaració responsable.”

2. S'afegeix una lletra, la *i*, a l'apartat 3 de l'article 332-1 del Codi civil, amb el text següent:

“i) L'adopció i formalització de les declaracions responsables.”

Article 9

Modificació de l'article 332-2 del Codi civil

Es modifica l'article 332-2 del Codi civil, que resta redactat de la manera següent:

“Article 332-2. *Direcció de la gestió ordinària*

”1. El patronat, d'acord amb el que eventualment disposin els estatuts, pot designar una o més persones per a exercir funcions de direcció de la gestió ordinària de la

fundació. Si aquestes funcions són encomanades a algun patró, cal fer-ho d'acord amb l'article 332-10.

”2. S'apliquen a les persones amb funcions de direcció els articles 332-3.2 i 332-9 pel que fa a llur capacitat, a les causes d'inhabilitació i a l'actuació en cas de conflicte d'interessos.”

Article 10

Modificació de l'article 332-9 del Codi civil

Es modifica l'article 332-9 del Codi civil, que resta redactat de la manera següent:

“Article 332-9. *Conflicte d'interessos i autocontractació*

”1. Els patrons i les persones que s'hi equiparen, d'acord amb l'article 312-9.3, només poden realitzar operacions amb la fundació si queda suficientment acreditada la necessitat i la prevalença dels interessos de la fundació sobre els particulars del patró o persona equiparada. Abans de dur a terme l'operació, el patronat ha d'adoptar una declaració responsable i l'ha de presentar al protectorat juntament amb la documentació justificativa pertinent, d'acord amb el que disposa l'article 332-13.

”2. La declaració responsable a què fa referència l'apartat 1 ha de respectar el que disposen els articles 312-9 i 332-13.”

Article 11

Modificació de l'article 332-10 del Codi civil

Es modifica l'article 332-10 del Codi civil, que resta redactat de la manera següent:

“Article 332-10. *Gratuitat dels càrrecs*

”1. Els patrons exerceixen llurs càrrecs gratuïtament, si bé tenen dret a la bestreta i al reemborsament de les despeses degudament justificades i a la indemnització pels danys produïts per raó d'aquest exercici.

”2. Els patrons poden establir una relació laboral o professional retribuïda amb la fundació sempre que s'articuli mitjançant un contracte que determini clarament les tasques laborals o professionals que es retribueixen. En tot cas, aquestes tasques laborals o professionals retribuïdes han d'ésser diferents de les tasques i funcions que són pròpies del càrrec de patró.

”3. El patronat, abans de la formalització del contracte del patró amb la fundació, ha de presentar al protectorat la declaració responsable d'acord amb el que estableix l'article 332-9. Si l'import dels contractes formalitzats amb un patró és superior a 100.000 euros anuals o al 10% dels ingressos meritats en el darrer exercici econòmic tancat i aprovat pel patronat, s'ha d'acompanyar la declaració responsable amb un informe validat per tècnics independents que justifiqui que la contractació és beneficiosa per a la fundació i respon a criteris del mercat laboral o professional. També es requereix el dit informe si el cost anual dels contractes formalitzats amb patrons, més el cost del nou contracte que es vol formalitzar, és superior al dit 10%.

”4. El nombre de patrons amb relació laboral o professional amb la fundació ha d'ésser inferior al nombre de patrons previst perquè el patronat es consideri vàlidament constituït.”

Article 12

Addició d'un article, el 332-13, al Codi civil

S'afegeix un article, el 332-13, al Codi civil, amb el text següent:

“Article 332-13. *Declaració responsable*

”1. L'adopció de declaracions responsables pel patronat ha d'ésser acordada amb el vot favorable de dos terços del nombre total de patrons, sense computar els que no puguin votar per raó de conflicte d'interessos amb la fundació. En l'acta de la reunió i en els certificats que deixin constància d'aquests acords s'ha de fer constar el sentit del vot dels patrons. Les declaracions responsables s'han de formular d'acord amb un model normalitzat i acreditar mitjançant un certificat signat pel secretari amb el vistiplau del president.

”2. Prèviament a l’adopció de l’acord sobre la declaració responsable, els patrons han de disposar dels informes exigits per la llei i de la resta d’informació rellevant. Els models normalitzats de les declaracions responsables del patronat, signats per tots els patrons que les han adoptades, s’han de presentar al protectorat, juntament amb una còpia dels informes que escaiguin, abans d’executar l’acte o atorgar el contracte que és objecte de la declaració responsable. També s’han d’adjuntar a la declaració responsable les objeccions a la contractació que hagi formulat qualsevol dels membres del patronat competent en la mateixa acta o en un escrit separat. La presentació de la declaració responsable davant del protectorat ha de tenir lloc en el termini d’un mes a comptar de la data en què el patronat l’hagi acordada.

”3. La realització de l’acte o contracte objecte de la declaració responsable s’ha d’acreditar davant del protectorat, amb la presentació del document que el formalitzi, en el termini de dos mesos a comptar des de la data en què s’ha presentat la declaració responsable al protectorat. Si l’acte o contracte es formalitza per mitjà d’una escriptura pública, s’ha de protocol·litzar la declaració responsable.

”4. La informació sobre les declaracions responsables i sobre la perfecció dels actes o contractes que en són objecte ha de fer part del contingut mínim de la memòria dels comptes anuals, juntament amb la resta d’informació a què fa referència l’article 333-8.e.

”5. El protectorat ha de posar a disposició de les fundacions els models normalitzats de declaració responsable.

”6. La inexactitud, falsedat o omissió, de caràcter essencial, en qualsevol manifestació, dada o document que consti en una declaració responsable o que l’acompanyi comporten, amb l’audiència prèvia del patronat, la denegació de la facultat d’atorgar l’acte o contracte i, si aquest ja ha estat atorgat, s’aplica el que l’article 312-10 estableix sobre la ineficàcia d’acords, decisions i actes i es poden iniciar les actuacions que corresponguin per a exigir les responsabilitats que estableix la legislació. Els patrons que facin constar en acta llur vot contrari resten exempts de la responsabilitat que en pugui derivar.”

Article 13

Modificació de l’article 333-1 del Codi civil

Es modifica l’article 333-1 del Codi civil, que resta redactat de la manera següent:

“Article 333-1. *Actes de disposició*

”1. Els béns que integren la dotació i els destinats directament al compliment de les finalitats fundacionals només poden ésser alienats o gravats a títol oneros i respectant les condicions posades pels fundadors o els aportants. El producte obtingut amb llur alienació o gravamen s’ha de reinvertir en l’adquisició o el millorament d’altres béns tot aplicant el principi de subrogació real.

”2. Si es donen circumstàncies excepcionals que impedeixen complir totalment o parcialment el deure de reinversió, el patronat, abans de dur a terme l’acte de disposició, ha de presentar una declaració responsable al protectorat en què faci constar que es donen aquestes circumstàncies i ha d’aportar un informe subscrit per tècnics independents que acrediti la necessitat de l’acte de disposició i les raons que justifiquen la no-reinversió. També ha de justificar la destinació que es doni al producte que no es reinverteixi, que ha d’estar sempre dins de les finalitats de la fundació.

”3. En tots els casos, els actes d’alienació o gravamen de béns immobles, establiments mercantils o béns mobles, amb un valor de mercat superior a 15.000 euros, s’han de comunicar al protectorat abans d’executar-los. Si el valor de mercat supera els 100.000 euros o el 20% de l’actiu de la fundació que resulti del darrer balanç aprovat, el patronat, abans de la perfecció del contracte, ha de presentar una declaració responsable al protectorat en què faci constar que l’operació és beneficiosa per a la fundació i ha d’aportar un informe subscrit per tècnics independents que acrediti que l’operació respon a criteris economicofinancers i de mercat. Se

n'exceptuen els actes d'alienació de béns negociats en mercats oficials si l'alienació es fa almenys pel preu de cotització.

"4. Les persones que hagin intervingut en representació de la fundació en un acte d'alienació o gravamen que pugui ésser objecte de publicitat registral n'han de sol·licitar sense demora la inscripció en el Registre de la Propietat o en el registre que escaigui per raó de l'objecte.

"5. Les alteracions patrimonials derivades dels actes d'alienació o gravamen han de quedar reflectides en l'inventari de la fundació. La realització d'aquests actes també s'ha de fer constar en la memòria dels comptes anuals.

"6. L'autorització prèvia del protectorat per a fer actes de disposició, gravamen o administració extraordinària és necessària en els casos següents:

"a) Si el donant ho ha exigint expressament.

"b) Si ho estableix una disposició estatutària.

"c) Si els béns o drets objecte de disposició s'han rebut d'institucions públiques o s'han adquirit amb fons públics.

"7. Si, en el termini de dos mesos a partir de la presentació de la sol·licitud d'autorització, el protectorat no ha dictat una resolució expressa, opera el silenci administratiu positiu i l'objecte de la sol·licitud es té per autoritzat, llevat que el protectorat hagi requerit al sol·licitant determinada documentació relativa a la sol·licitud d'autorització."

Article 14

Modificació de l'article 333-11 del Codi civil

Es modifica l'article 333-11 del Codi civil, que resta redactat de la manera següent:

"Article 333-11. *Auditoria de comptes*

"1. Els comptes anuals de la fundació s'han de sotmetre a una auditoria externa si, durant dos anys consecutius, en la data del tancament de l'exercici, concorren almenys dues de les circumstàncies següents:

"a) Que el total de l'actiu sigui superior a 6 milions d'euros.

"b) Que l'import del volum anual d'ingressos ordinaris sigui superior a 3 milions d'euros.

"c) Que el nombre mitjà de treballadors durant l'exercici sigui superior a cinquanta.

"d) Que almenys el 40% dels ingressos provenguin de les administracions públiques per mitjà de subvencions, convenis o qualsevol tipus de contracte de prestació de serveis.

"e) Que hagi rebut ingressos de qualsevol tipus provinents de qualsevol administració pública per un valor superior a 60.000 euros en el conjunt de l'exercici.

"2. Els comptes anuals de la fundació s'han de sotmetre a una auditoria externa sempre que, per mitjà d'una resolució motivada, el protectorat apreciï la necessitat d'obtenir una imatge més fidel i completa dels comptes."

Article 15

Modificació de l'article 334-4 del Codi civil

Es modifica l'apartat 3 de l'article 334-4 del Codi civil, que resta redactat de la manera següent:

"3. Són aplicables als fons especials les disposicions d'aquest títol relatives a l'autorització d'actes de disposició, a la formulació de declaracions responsables, al deure de reinversió i a l'aplicació d'ingressos al compliment de les finalitats fundacionals."

Article 16

Modificació de la disposició transitòria quarta de la Llei 4/2008

Es modifica la lletra b de la disposició transitòria quarta de la Llei 4/2008, que resta redactada de la manera següent:

"b) Fer operacions subjectes a autorització prèvia, sense haver-la demanada, o

subjectes a declaració responsable, sense haver-la adoptada i presentada prèviament, en els termes de l'article 332-13.”

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Procediments en tramitació

Als expedients d'autorització d'actes o contractes pel protectorat iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei s'aplica el llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, en la redacció vigent en el moment immediatament anterior a l'entrada en vigor d'aquesta llei, llevat que la persona interessada opti per acollir-se al règim que estableix aquesta llei, sens perjudici del que estableix la disposició transitòria primera de la Llei 4/2008.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Es deroguen els preceptes següents:

- a) L'apartat 3 de l'article 314-5 i l'apartat 6 de l'article 331-6 del Codi civil de Catalunya.
- b) Les disposicions addicionals segona i tercera de la Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertorqui la facin complir.

Palau de la Generalitat, 15 de juny de 2012

ARTUR MAS I GAVARRÓ
President de la Generalitat de Catalunya

PILAR FERNÁNDEZ I BOZAL
Consellera de Justícia

(12.166.129)
